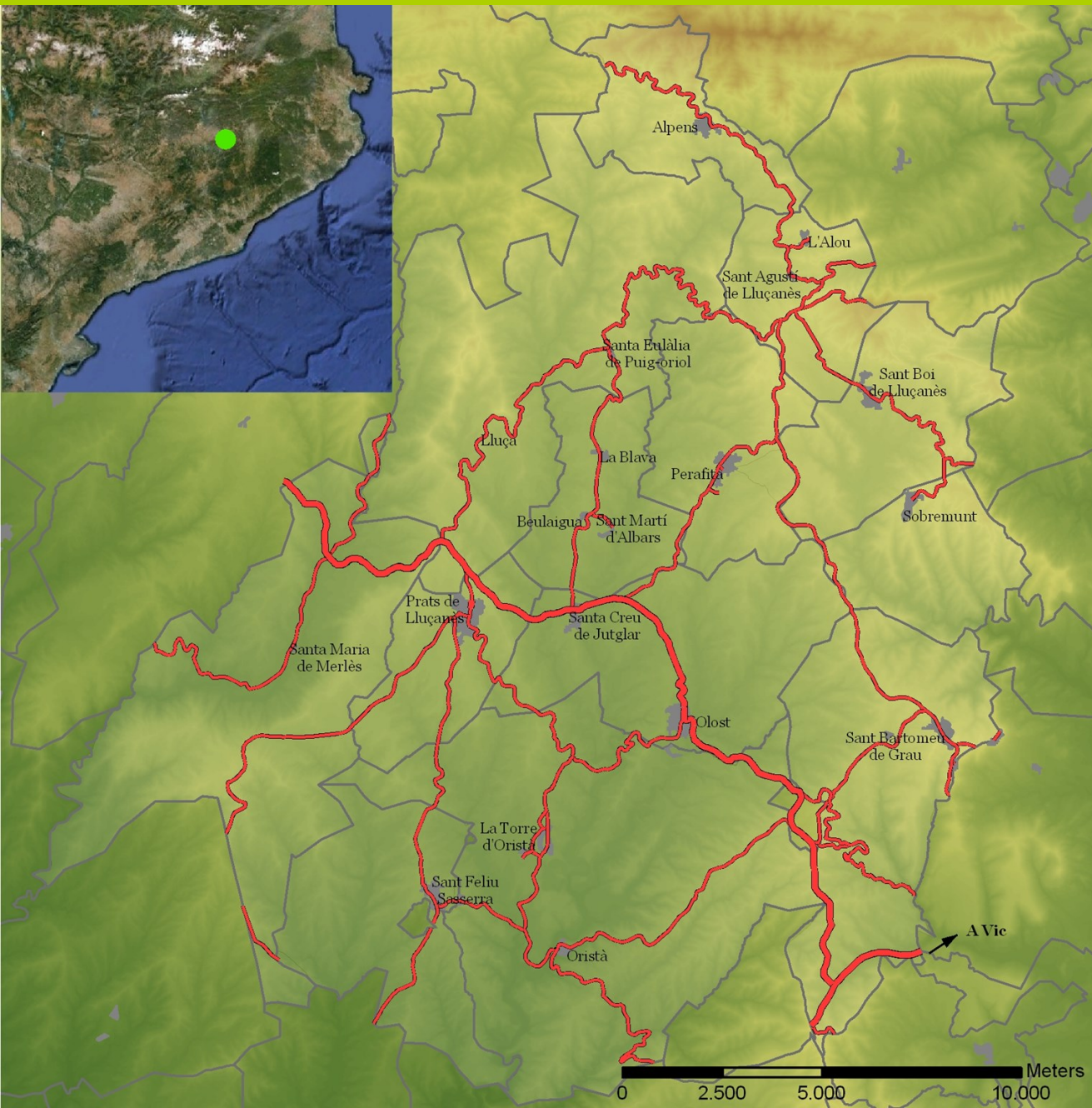

PRODUCTES AGROALIMENTARIS DEL LLUÇANÈS

Una estratègia territorial

Situació

Característiques

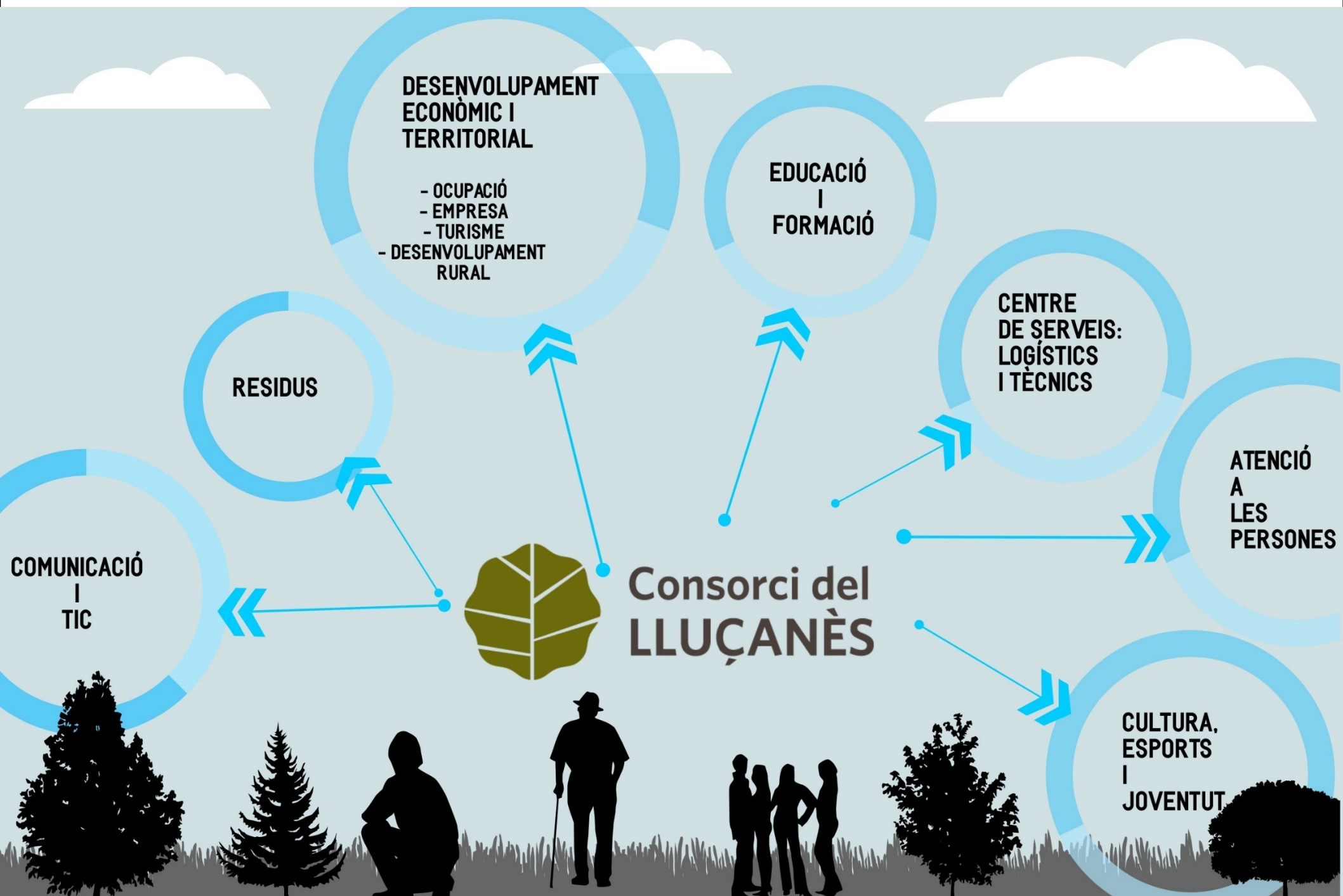
• Geografia

- 13 municipis
- Quasi 40.000 Ha
- Mosaic agroforestal
- Altiplà en pendent
- Alçada entre els 1200m i els 500m

• Demografia

- Quasi 8000 habitants
- Municipi més gran de 2.500 habitants
- Pes important del sector primari
- Nivell de formació per sota la mitjana

Context

1) 2005: "Estudi sobre el sector agrari del Lluçanès. Estat actual i identificació d'estratègies per la seva preservació i dinamització"

1)Donar a conèixer el sector agrari i el món rural del Lluçanès

2)Recolzar i dinamitzar les explotacions agràries del Lluçanès

2) SERVEI DESENVOLUPAMENT RURAL

3) 2005 Inici Pla Innovació d'Osona: Territoris serens

4) PRODUCTES LOCALS DEL LLUÇANÈS

El Servei de Desenvolupament Rural

- Projectes relacionats amb el sector primari, el territori i el medi ambient.
- Principals projectes en actiu:
  - Carta del paisatge de Lluçanès
  - Projecte de biomassa al Lluçanès
  - Productes agroalimentaris del Lluçanès

Territoris serens

Àmbits d'actuació

• TERRITORI I ENTORN

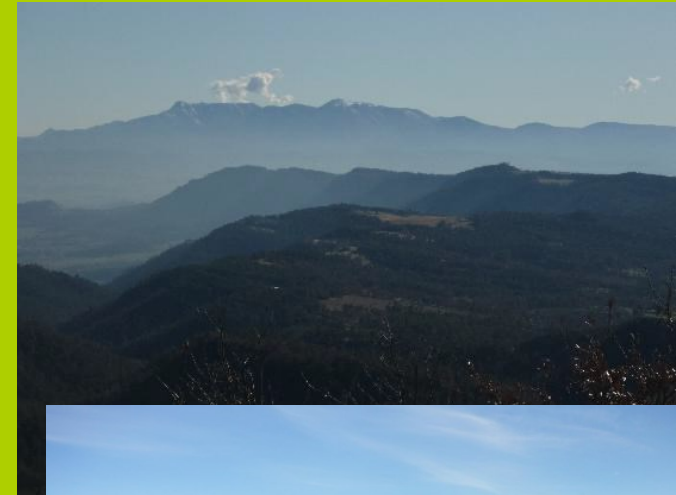
- Articulació urbanística coherent
- **Preservació dels espais agraris**
- **i naturals**
- Preservació i restauració del patrimoni

• CICLE DE VIDA

- Territori educador
- Xarxa de serveis
- Estratègies per facilitar la conciliació

• TREBALL I ECONOMIA

- **Productes agroalimentaris bons, nets i justos**
- Tursime lligat al territori
- Teixit empresarial innovador i d'alta qualitat

Productes agroalimentaris del Lluçanès

8 anys en el projecte de productes locals:

2008: Radiografia/diagnosi dels sector primari

2009: Expedients individuals per a la millora dels productes agroalimentaris

2010: Ampliació a elaboradors: web de productes locals

2011: Consolidació web i ampliació del grup de treball al sector turístic

2012: Membre de la XPDT i inici de les rutes de productes agroalimentàries

2013: Presentació del projecte de pa de forment i promoció de la ruta del pa.

2014: Creació de l'Associació de Productors i elaboradors del Lluçanès

2015: Presentació del projecte Boscos de Pastura

2016: Suport a la creació d'un escorxador de baixa capacitat en una explotació ramadera

Productes agroalimentaris del Lluçanès

Accions desenvolupades:

- Cens de la XPT: 52 participants en el cens de la Xarxa de Productes de la Terra
- Assessorament individualitzat en matèria de tràmits, gestió i millora de la producció
- Promoció de marques de qualitat diferenciada (productes ecològics, etiquetatges facultatius)
- Accions formatives i jornades de treball per als diversos col·lectius: guies de producció sectorials, temes específics, cursos de benestar animal, condicionalitat, gestió del medicament, greening, fitosanitaris, biocides, etc.
- Jornades tècniques promogudes pel DARP: Fira de l'Hostal del Vilar i Fira de Santa Llúcia, altres jornades PATT

Productes agroalimentaris del Lluçanès

Accions desenvolupades:

- Visites tècniques de diversos sectors (oví, boví de llet, boví de carn, cereal, explotació ecològica)
- Web dels productes locals
- Accions de difusió: fulletons, vela, sorteig cistelles, tastets de productes locals, xerrades.
- Proposta i disseny de les rutes agroalimentàries
- Projectes territorials amb els sectors ramaders: boscos de Pastura, Promoció dels escorxadors de baixa capacitat.

Productes agroalimentaris del Lluçanès

Objectius 2017:

- Diagnosi del sector agroramader del Lluçanès.
- Millora de la presència dels productes locals a restaurants i turisme rural.
- Millora de la distribució dels productes del Lluçanès
- Nous productes: la tòfona
- Recuperació de varietats antigues: Projecte Gralla

EL PA DE FORMENT

Cronologia del projecte (1/3)

2010: Petició d'assessorament Cerca dels pagesos del Lluçanès interessats

Novembre 2010: Visita IRTA Monells. Iniciativa del pa de tramuntana

Febrer 2011: Visita al Llucià Dot amb els pagesos interessats en el projecte

Febrer 2011: Contacte IRTA

EL PA DE FORMENT

Cronologia del projecte (2/3)

Juliol 2011: Acord amb Lluçà Dot pel seguiment del conreu del blat forment

Setembre 2011: Visita del Victor de Triticatum al forn Cal Pujals i jornades a la Fira de l'Hostal del Vilar

Octubre 2011: s'explora la possibilitat de fer blat escairat

Novembre 2011: es planta el primer blat al Lluçanès

Febrer 2012: Primer taller per a forners

Setembre 2012: Primer mercat de blat forment a la fira de l'Hostal del Vilar i primeres anàlisis

EL PA DE FORMENT

Cronologia del projecte (3/3)

Novembre 2012: Es planta de nou la segona collita de blat forment

Novembre 2012: IRTA planta blat forment als camps experimentals de Gurb

Maig 2013: Contacte amb CEDRICAT per a elaborar un pa de forment “unificat”

Juny 2013: Suport al pagesos interessats en el projecte per a farinar més a prop

Setembre 2013: Elaboració per part de CEDRICAT de les bases tècniques per a l'elaboració del pa de forment

Desembre 2013: Presentació i treball final amb els forners per les bases tècniques

Febrer 2014: Presentació pa de forment, tallers de la ruta del pa a les escoles

Diputació
Barcelona

Consorci del
LLUÇANÈS

RUTA DEL PA

Ruta amb 3 punts de visita:

- 1) El pagès: productors de blat forment. Visita a la casa de pagès i camp sembrat (en temporada)
- 2) El molí: visita a un antic molí fariner en funcionament
- 3) El forner: forner amb forn moruno que fa pa de formen

SAPS D'ON VE EL PA? EN CONEIXES
ELS INGREDIENTS? CONEIXES EL CAMÍ
QUE FA EL BLAT FINS ARRIBAR AL
FORN DE PA?

SI VOL SABER AIXÒ I MOLT MÉS, VINE
A FER LA RUTA DEL PA AMB
NOSALTRES!

Visites programades:
15 de maig, 5 i 26
de juny, 17 de juliol

VINE A CONÈIXER

LA RUTA DEL PA

Coneixeràs un pagès que conrea un blat antic
que dóna un gust immillorable al pa, podràs
veure el funcionament d'un molí fariner, veuràs
com es treballa en un forn de pa artesanal
que fan el pa com el d'abans.

NO T'HO PERDIS, PARTICIPA A LES VISITES
PROGRAMADES PER AQUESTA TEMPORADA I
GAUDEIX DE L'ACOMPANYAMENT D'UN GUIA I
D'UN TASTET (mínim 10 persones)

CAL RESERVA PRÈVIA

PREU: 10 EUROS ADULTS (DINAR OPCIONAL PER 15 EUROS). NENS
D'ENTRE 3 I 10 ANYS 5 EUROS

INFORMACIÓ I RESERVES:

Consorci del Lluçanès
Tlf. 93 888 00 50/ 695 413 874
c/je: sdr.consorci@llucanes.cat
Web: www.producteslocals.llucanes.cat/rutes

Oficina de turisme de Prats de Lluçanès (cap de setmana i festius)
Tlf. 93 856 01 00

Lluçanès
PRODUCTES AGROALIMENTARIS

Consorci del
LLUÇANÈS

Diputació
Barcelona

BOSCOS DE PASTURA

QUÈ/QUI/COM

EL RETORN DE LA RAMADERIA EXTENSIVA AL BOSC

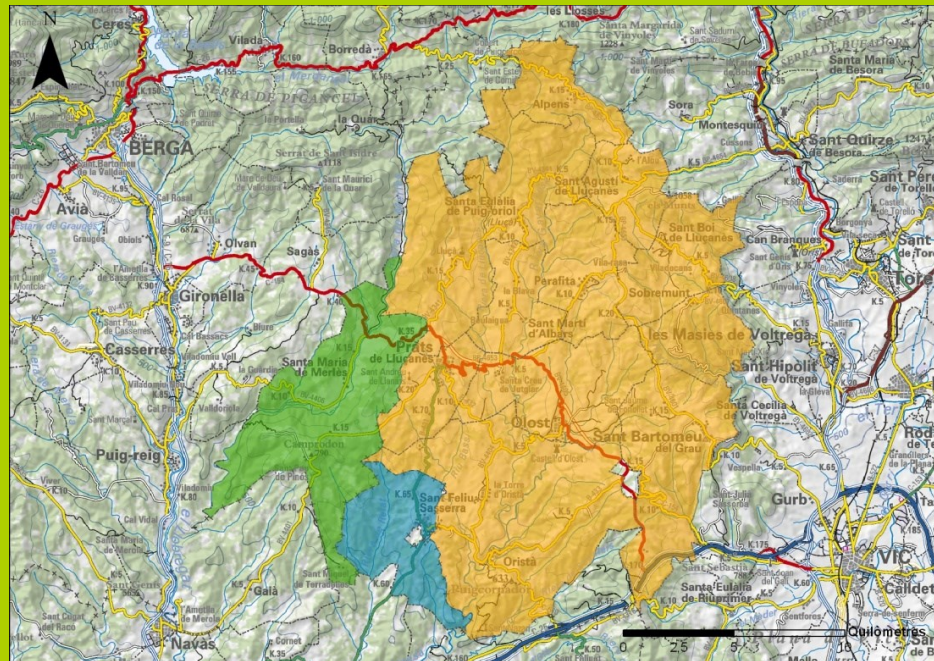

QUÈ/QUI/COM

- **Reducció risc incendis**
- **Promoció la ramaderia extensiva**
- **Accés a la terra**
- **Recuperació de pastures**
- **Millora de la biodiversitat afavorint mesures agroambientals en la ramaderia**

QUÈ/QUI/COM

- Finques sòcies de l'APF Lluçanès
- Boscos on s'ha executat treballs de millora forestal de forma significativa (+ 5 ha o + del 50% de la propietat)
- Àmbit APF Lluçanès: 11 municipis
- Àmbit Consorci del Lluçanès: 13 municipis

QUÈ/QUI/COM

ENTITATS PROMOTORES:

Associació de Propietaris Forestals del Lluçanès

Consorci del Lluçanès

FINANÇAMENT:

Diputació de Barcelona /APF

ELS ACTORS PRINCIPALS:

Pastors de ramaderia extensiva

Propietaris forestals socis de l 'APF Lluçanès

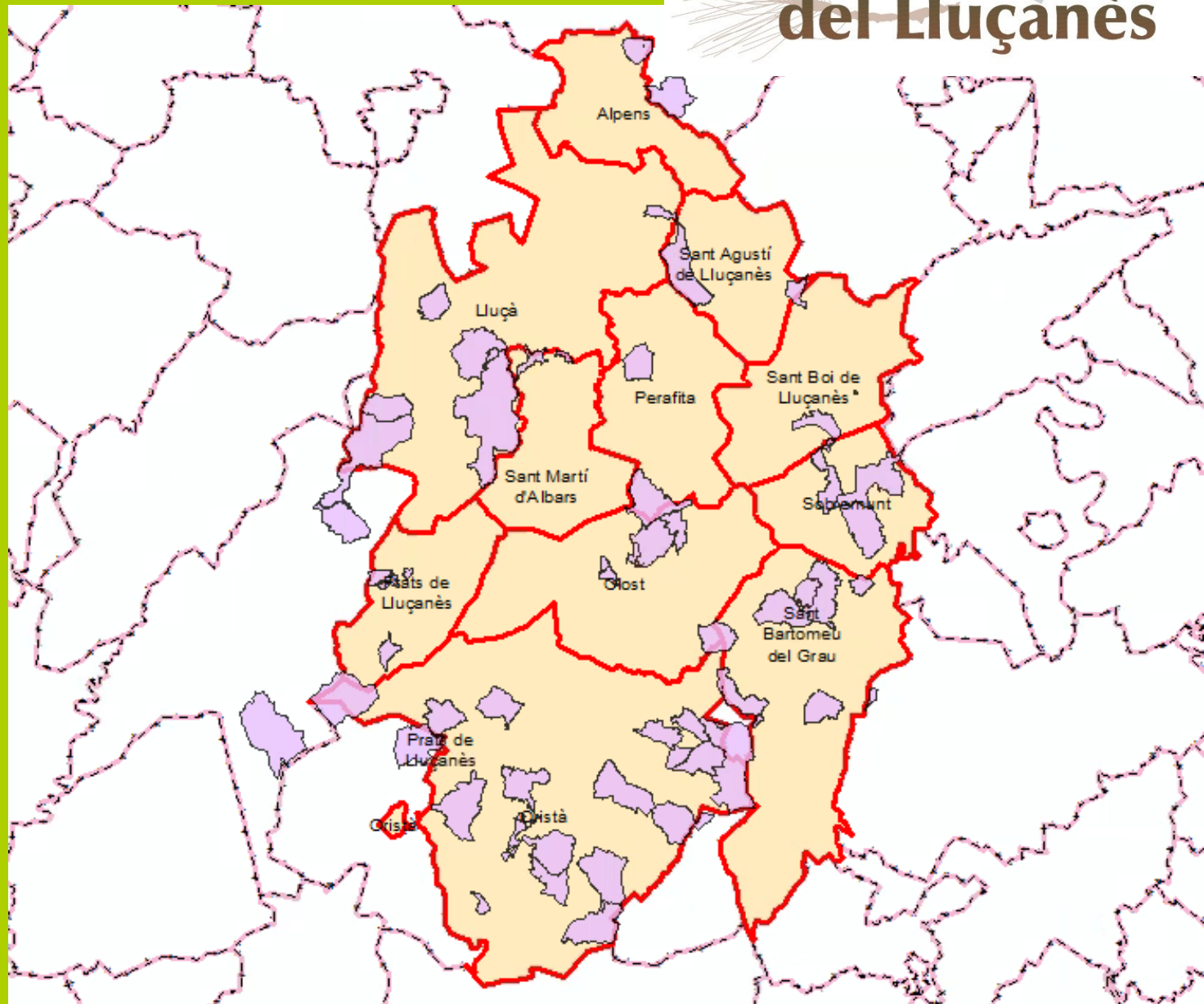
Diputació
Barcelona

Consorci del
LLUÇANÈS

Associació de propietaris forestals del Lluçanès

- **Nascuda el 2009**
- **48 socis**
- **20% de la superfície total arbrada al Lluçanès**

QUÈ/QUI/COM

- 1) Propietat interessada en tenir bestiar en les seves zones boscoses
- 2) Cerca de ramader
- 3) Visites ramader-propietat a la finca
- 4) Elaboració fitxa tècnica
- 5) Signatura de l'acord de pastura

Fitxa tècnica

- 1. NOM**
- 2. SUPERFÍCIES**
- 3. VEGETACIÓ**
- 4. USOS ACTUALS**
- 5. SELECCIÓ DE LES ÀREES DE PASTURA (mapa)**
- 6. FACTORS QUE AFECTEN LA GESTIÓ ACTUAL**
- 7. RECOMANACIONS PER A LA GESTIÓ RAMADERA**
  - **Espècie d'herbívor**
  - **Gestió espacial**
  - **Gestió temporal**
  - **Càrrega ramadera òptima**
  - **Número de caps**
- 8. INFRAESTRUCTURA NECESSÀRIA**
- 9. ACTUACIONS CONCRETES A REALITZAR**
  - **Punts d'abeuratge**
  - **Pastures a recuperar**
  - **Tancats de zones d'exclusió**

QUÈ/QUI/COM

Acord de pastura: acord de custòdia del territori signada a quatre bandes i amb 5 anys de vigència

✓ Drets i deures de les quatre bandes

Propietari: pastura gratuïta a bosc

Ramader: Silvopastura en les zones consensuades

APF: Aportació econòmica de condicionament de la finca, assessorament propietaris

Consorci del Lluçanès: Seguiment de les accions i dels acords, assessorament ramaders

✓ Fitxa tècnica:

Característiques de la finca, gestió ramadera, zones exclusió...

QUÈ/QUI/COM

- 5) Obres de condicionament
- 6) Seguiment i avaluació

ASPECTES CLAU: RAMADER vs PROPIETARI

TEMPS

CONFIANÇA

COMUNICACIÓ

DEFINICIÓ USOS

SINGULARITAT

MANEIG

CONVICCIÓ

SILVOPASTURA

Els petits canvis
són poderosos
Capità Enciam

Moltes gràcies!

Laura Megias Garriga
Servei de Desenvolupament Rural
Consorti del Lluçanès

Tlf. 93 888 00 50 / 695 413 874
A/e: sdr.consorti@llucanes.cat
Twitter: @laura_megias
Web: www.producteslocals.llucnaes.cat

Consorti del
LLUÇANÈS

Diputació
Barcelona

